

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Karta edukacyjna.

Rysowanie przy aktywizacji prawej półkuli mózgowej» według metody Betty Edwards.”

Część modułu /E

Kontakt: Lannoy Dominique

Szkoła: Belgia, Collège Saint-Guibert w Gembloux.

Strona internetowa: www.collegedegembloux.be

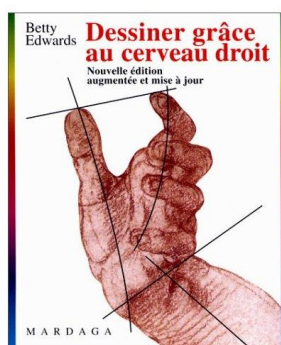

Definicja:

Uczenie się, jak patrzeć na obiekty

Rysowanie z zaangażowaniem wrażliwości i dokładności

Zasady i podstawy teoretyczne

Rysowanie pozwala polepszyć koncentrację i rozwija obserwację zmysłową, bez korzystania z jakiegokolwiek zapamiętanego obrazu.

« Rysowanie tego, co się widzi – a nie tego, co się myśli, że się widzi"»

Betty Edwards to Amerykanka z Kalifornii, która w latach 70-tych XX wieku uczyła rysunku. Studiowała i analizowała swoje postawy i zachowania podczas rysowania i zauważyła dziwne zjawiska:

- dlaczego przestawała mówić, kiedy starała się wyjaśnić ćwiczenie dzięki rysunkowi?
- dlaczego rysowanie obiektu umieszczonego do góry nogami pomogło uczniom osiągnąć lepsze wyniki?

- jak można lepiej rysować kształty, obserwując przestrzenie, które je otaczają?

„Można nauczyć się rysować, przyjmując nowy sposób patrzenia, tj. wykorzystując specyficzne funkcje prawej półkuli mózgu!”

Jak działają obie strony mózgu?

Mózg składa się z dwóch stron, pozornie podobnych: prawej strony (półkuli) mózgu i lewej strony (półkuli) mózgu.

Co odkryto w konsekwencji różnych wypadków prowadzących do uszkodzeń mózgu? Prawa strona kontroluje lewą stronę ciała, a lewa stronę mózgu prawą stronę ciała.

Jeśli twoja lewa strona ucierpi z powodu przypadkowego urazu mózgu, to prawa strona ciała najbardziej odczuje uraz (i odwrotnie!).

Lewa strona, tryb L, jest silnie związana z koncepcjami tego, co jest sprawiedliwe, moralne, dobre, logiczne, właściwe. Analizuje, liczy, reguluje czas, stopniowo organizuje działania.

Prawa strona, Tryb R, jest natomiast związana z ideami anarchii i żywych, niemoralnych lub niekontrolowanych uczuć.

Pomaga widzieć rzeczy wyimaginowane, które są widoczne tylko dla "oka duszy".

Dzięki prawej stronie mózgu możemy zrozumieć metafory, marzenia, tworzyć nowe kombinacje pomysłów...

Daje ona syntetyczną, globalną wizję. Opiera się na intuicji i na wrażliwości. Widzi pełną, najlepszą percepcję przestrzeni.

Bycie leworęcznym często oznacza, że to, co racjonalne, analityczne, jest często ważniejsze niż funkcje drugiej półkuli mózgu.

"Nauka rysowania to nie tylko nauka techniki. Trzeba najpierw nauczyć się widzieć!!!

Ludzie, którzy widzą i rysują są tak nieliczni, że artyści są często uważani za obdarzonych wyjątkowym talentem.

Jednak rysunek jest techniką nabytą i dającą podwójną przewagę. Tryb R pomaga najpierw przełożyć na kartkę papieru to, co ma się przed oczami, ale także sprawia, że umiemy przyjąć bardziej kreatywny sposób myślenia, przydatny we wszystkich dziedzinach.

Umiejętność osoby rysującej wynika głównie z jej zdolności do przyjęcia nietypowego sposobu opracowywania informacji wizualnej, tj. umiejętności przełączania się między metodą ustną i analityczną (zwaną trybem R) a metodą przestrzenną i globalną (zwaną trybem L). Betty Edwards

Kiedy rysujesz coś, co obserwujesz, najważniejsze jest prawidłowe widzenie i nieprzedstawianie tego, co twój mózg zapamiętał, co jest odległe od obrazu rzeczywistości.

Aby wyłączyć analizowanie, myślenie i ocenianie w racjonalny sposób, trzeba "odłączyć" lewą półkulę i podporządkować się półkuli prawej.

Ćwiczenia stopniowo pozwolą na takie działanie.

Niektórym osobom zajmuje to trochę czasu i wymaga dużo wsparcia z zewnątrz - np. dzięki muzyce, cichej i komfortowej atmosferze.

Konieczne jest zatem realizowanie progresywnych ćwiczeń i trzymanie się wewnątrz ram tej filozofii pracy, która jest

pomocna w rozwoju pracy mózgu w trybie R.

1. Waza/2 profile twarzy

2. Rysowanie do góry nogami

Kiedy obraz jest odwrócony do góry nogami, dane wizualne w postrzeganiu mózgu się nie zgadzają... Przekaz jest niezrozumiały, a praca mózgu jest zakłócana przez zupełnie inną perspektywę.

Wyniki tego ćwiczenia są zazwyczaj bardzo dziwne ze względu na jakość otrzymanego rysunku oraz dokładne przestrzeganie proporcji i szczegółów.

"Rysowanie tego, co widzimy, a nie tego, co myślimy, że znamy"....

3. Przestrzeń negatywna

"Negatyw" to pusta przestrzeń w rysunku artystycznym.

Rzeczy i postacie to "pozytyw".

Wydaje się, że lewa strona mózgu nie jest zbytnio zainteresowana negatywną przestrzenią, ponieważ nie przedstawia ona nic dokładnego poza pustką.

Ćwiczenie polega więc na rysowaniu negatywnej przestrzeni wokół obiektu, bez wykazywania jakiegokolwiek zainteresowania samym obiektem!

Jest to zatem paradoks: rysowanie czegoś poprzez rysowanie pustki.

Rysunek jest o wiele łatwiejszy, gdy narysuje się kształt negatywnej przestrzeni, ponieważ lewa strona mózgu, niezdolna do nazwania negatywnej przestrzeni, przestaje narzucać to, co wie i pozwala drugiej półkuli działać.

4. Rysowanie czystego konturu

Czysty rysunek konturowy jest jeszcze mniej satysfakcjonujący dla lewej półkuli mózgu.

Podczas tego ćwiczenia, konwersja poznawcza jest ważniejsza niż w dwóch pierwszych i uniemożliwia pracę w trybie L.

W rzeczywistości lewej półkuli tego rodzaju ćwiczenie nie będzie się wcale podobało, ponieważ opiera się ono na percepcji informacji przestrzennych i relacyjnych, typowych dla pracy w trybie R!

Krótko mówiąc, czysty rysunek konturowy jest rysunkiem stworzonym przy dokładnym obserwowaniu modelu i unikaniu patrzenia na rysunek, który powstaje na kartce papieru.

Zakres wykorzystania:

dla:

Wszystkich uczniów.

Sposób wykorzystania:

Wykorzystanie nauki rysowania zgodnie z powyższym opisem w celu podniesienia świadomości przestrzeni i rozmiarów.

Rysowanie bez patrzenia na kartkę papieru dzięki realizacji serii krótkich, stopniowanych ćwiczeń.

uzasadnienie:

Ce projet a été financé avec le soutien de la Commission Européenne. Cette publication n'engage que son auteur et la Commission n'est pas responsable de l'usage qui pourrait être fait des informations qui y sont contenues.

używanie własnego ciała jako środka wyrazu, uwalnianie napięć.
Rysowanie bez żadnych obaw.

Koncentracja: Znaczenie pozwalania, aby prawa półkula mózgu kierowała działaniami, a jednocześnie celowe zapominanie o określaniu tego, co ktoś przedstawia na swoim arkuszu papieru, co zapobiega perspektywie symbolicznej narzucanej przez lewą półkulę.

Instrumenty i narzędzia :

Ołówki, długopisy, markery. **Bez gumek do ścierania!**

Bibliografia : : *Dessiner grâce au cerveau droit* Betty Edwards Wyd.MARDAGA

Vision dessin créativité Betty Edwards Wyd.MARDAGA

Metodologia:

Aby odłączyć lewą półkulę czyli racjonalną stronę mózgu i pozwolić, aby uaktywniła się subiektywna i zmysłowa część mózgu, konieczne są krótkie ćwiczenia. Wszystkie oparte są na koncentracji, obserwacji i percepcji sensorycznej.

Percepcja ma objąć miejsce pracy odzwierciedlone wielkością kartki papieru.

Położ na stole kartkę i obserwuj jej rozmiary.

Utrzymuj tę samą pozycję arkusza.

Za pomocą narzędzia do rysowania, np. ołówkiem lub kulką, rysuj ciągłą linię bez odrywania ołówka.

Nie odkładaj ołówka, nie patrz na arkusz, rysuj ciągłą linię bez odrywania ołówka.

Seria ćwiczeń:

Dotknij arkusza, poczuj puste przestrzenie wokół arkusza.

Poczuj przestrzeń, oddychaj i słuchaj oddechu.

Rysuj ruchem całego ramienia, delikatnie.

Linie pionowe, poziome i krzywe

→ Rysunki odwrócone do góry nogami (seria portretów)

Rysunek lewą ręką (lub prawą dla osób leworęcznych)

Negatyw /Pozytyw

....

Kształcone umiejętności

Rozpoznawanie i różnicowanie kształtów: pochodzenia, aspektów, cech fizycznych i psychologicznych przedmiotu

.....

Dzięki narysowaniu ciągłej można odzwierciedlić i opisać osobistą percepcję.

Dopasowanie swojego rysunku do wielkości i wybranie konkretnego układu graficznego.

Kryteria ewaluacji:

Poszanowanie instrukcji: brak gumek do ścierania, respektowanie czasu, rozmiaru arkusza.